

Powstanie Wielkopolskie

<https://pw.ipn.gov.pl/pwi/form/r12243513568623,CIESLICKI-Marceli-Leon.html>
18.04.2024, 12:37

CIEŚLIC KI Marceli Leon

Osoba

CIEŚLICKI Marceli Leon

Urodzony

1895

Zmarł

1942

Opis

drogerzysta, działacz niepodległościowy, dowódca zgrupowania powstańczego. Ur. się 2 VI w Gnieźnie, jako syn Michała mistrza instalatorskiego i Katarzyny Wróblewskiej. W końcu 1914 r. powołany do wojska, powracając do Gniezna 12 XI 1918 r. uczestniczył w zebraniu żołnierzy Polaków w Hotelu Europejskim, gdzie wybrano go delegatem do garnizonowej RŻ. W następnych dniach bardzo aktywny w

przygotowaniach militarnych gnieźnieńskiego „Sokoła”.

28 XII należał do grupy niepodległościowców dążących do wybuchu powstania w Gnieźnie. Wieczorem tego dnia uczestniczył w zajęciu koszar 49 PP: wartowni, magazynu uzbrojenia, organizując ich ochronę. Następnie, jako st. szer. na czele 30 ochotników z k.m. zajmuje gazownię i elektrownie miejską. Od 30 XII niezwykle aktywny w Zdziechowej: organizuje natarcie ochotników na wieś, wraz z ks. M. Zabłockim i por. W. Jacobsonem zmusza dowództwo Grenzschtzu do przerwania walki, organizuje straże i nocą wraca na krótko do Gniezna składając meldunek ppor. Kittlowi, uzgadniając z nim wznowienie natarcia. 31 XII kieruje szturmem na dwór zdziechowski.

Po kapitulacji Niemców organizuje pościg za wycofującą się z Manieczek baterią artylerii. Na czele doraźnie zorganizowanej kp. gnieźnieńskiej, w porozumieniu z ppor. T. Lerchenfeldem kieruje natarciem na Żnin, doprowadzając do jego wyzwolenia (1 I 1919 r.). Na czele powstańców z Gniezna, Janowca i Żnina kontynuuje akcję w kier. północnym. Powstrzymuje ofensywę Grenschutzu na Żnin pod Brzyskorzystewkiem, rozbijając Niemców pod Sobiejuchami (5 I 1919), dochodząc pod Szubin. 8 I uczestniczy w nieudanej ofensywie na Szubin, atakując od południa na czele kp. gnieźnieńsko-żnińskiej. Został wycofany do Kcynii, potem do Gniezna (9 I).

Już nast. dnia wieczorem w ramach drugiej bitwy szubińskiej, C. obejmuje dowództwo zgrupowania południowego atakującego Żnin (kp. gnieźnieńska, żnińska, barcińska, mogileńska i trzemeszeńska). Ok. godz. 9.00 rozpoczęto z Podgórzyna ofensywę na Żnin. W środkowej grupie uderzeniowej w pierwszej linii był sam C., który ok. 11.30 został ciężko ranny. Dowództwo zgrupowania objął ppor. K. Golniewicz, który do

tej pory był zastępcą (doradcą) C. w sprawach taktycznych (nie znał języka polskiego). W kolejnych dniach przebywał w szpitalu wojskowym w Gnieźnie. Dalszy przebieg jego służby jest nieznany.

Po zakończeniu działań wojennych pracował jako drogerzysta, zamieszkując przy ul. Wrzesińskiej 51. Po założeniu rodziny (26 V 1928 r.) przeprowadził się na ul. Sienkiewicza 12. W XII t.r. podjął pracę w charakterze kancelisty w gnieźnieńskiej prokuraturze.

Zmarł na atak serca 24 II 1942 r. w Gnieźnie.
Żonaty z Klarą Pękałą (1901-1962).

Bibliografia

J. Karwat, Cieśliski Marcei Leon (1877-1938),
(w:) J.Karwat, Ziemia Gnieźnieńska w Powstaniu Wielkopolskim 1918/1919. Wybrane aspekty z perspektywy 100 lat, red. G. Musidlak, Gniezno 2018, s. 211-212.

Autor wpisu

Janusz Karwat Waldemar Kiełbowski